

Toiminta- suunnitelma 2017

Lastensuojelun Keskusliitto

Toimintasuunnitelma 2017

Johdanto	3
Vaikuttamistyö	5
Osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen	9
Koordinaatio ja verkostot	14
Seuranta ja arviointi.....	16
Viestintä ja tietopalvelu.....	17
Talous ja hallinto.	18

Johdanto: Muutosten satavuotias Suomi

Pohja hyvinvointiyhteiskunnalle luotiin innovaatioilla, pitkäjänteisellä työllä, ennakkoluulottomuudella ja yhteistyöllä. Suomen täyttäessä 100 vuotta moni asia on muutoksessa, mutta samaa rohkeutta ja uskallusta tarvitaan nyt kuin aikojen saatossa.

Tarvitaan myös ymmärrystä siitä, että lapsuudessa luodaan pohja hyvinvoinnille. Siksi on tärkeää, ettei edes taloudellisesti niukkoina aikoina kohdisteta säästöjä lapsiin ja lapsiperheisiin – ei ainakaan ilman huolellista lapsivaikutusten arviointia. Arviointia tulee tehdä siitä, miten tehdyt päätökset tai ratkaisut vaikuttavat lasten ja perheiden elämään nyt ja tulevaisuudessa, jotta pystymme turvaamaan myös Suomen seuraavat sata vuotta. Investoinneilla lapsuuteen saatetaan saada moninkertaisesti säästöjä verrattuna palvelujen tai etuuksien leikkaukseen.

Muutokset yhteiskunnassa edellyttävät lapsen edun jatkuvaa puntaroimista. Tämä asettaa monia vaatimuksia kaikille lasten ja perheiden kanssa toimiville. Lasten ja perheiden osallisuuden toteutumisesta on huolehdittava ja kehitettävä tapoja, joilla osallisuus ei ole edustuksellista ja näennäistä, vaan aitoa ja mukaan ottavaa. Jokaisessa tilanteessa huolehditaan vanhempien kasvatusvastuun tukemisesta, muistaen perheen merkitys lapsen kasvuun ja kehitykselle. Näin myös tilanteissa, joissa lapsi ja vanhemmat eivät syystä tai toisesta asu yhdessä. Olipa kyse erotilanteista, kodin ulkopuolelle sijoittamisista ja tai ilman huoltajaa tulleiden lasten tilanteesta.

Suomalaiset lapset elävät myös nopeaa globaalin muutoksen aikakautta. Eurooppa muuttuu ja EU:n toiminnassa on huolehdittava yhtenäisyydestä ja siitä, että poliittiset tavoitteet ovat yhtenäiset. Maahanmuuttoon liittyvissä kysymyksissä EU:n toimivalta on ollut vahvempi kuin perhepolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Vuonna 2015 maahanmuuton hallinta tuli entistä selvemmin yhteiselle agendalle. Sekä kansallisella että eurooppalaisella tasolla turvattuus, väkivaltaisten ilmiöiden yleistymisen ja vihapuheen ilmeneminen ovat läsnä myös lasten elämässä. Lasten turvallisista kasvuympäristöistä huolehtiminen ja mahdollisuuksien tasa-arvon lisääminen ovat tärkeitä kysymyksiä vuonna 2017, ja asennevaikuttamista ja vihapuheeseen puuttumista on jatkettava.

100-vuotias Suomi on muutoksessa myös lasten ja perheiden palvelujen osalta. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma on yksi hallituksen kärkihankkeista, joka toimintavuonna on myös keskusliiton näkökulmasta keskeinen. Lapsi- ja perhepalvelujen kehittämistyössä on huomioitava kansalaisyhteiskunnan tarjoamat mahdollisuudet ja asteittain vahvistuvat tuen muodot, kuten vertaistuki ja vapaaehtoistoiminta. Moniportaiseksi rakentuvissa palvelumalleissa asiakasohjauksen tulee toteutua saumattomasti.

Tulevaisuuden kunta näyttää toiselta kuin tämän päivän kunta. Kunnilta siirtyy pois sille pitkään kuuluneita tehtäviä ja vastuita. Erityisesti edistävien ja ehkäisevien toimien asema kuntien arjessa vaatii huomiota. Sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveystalouden kokonaisuus rakentuu uudella tavalla. Oman lisänsä kokonaisuuteen tuo valinnanvapauskeskustelu, keskustelu siitä, milloin, miten ja kenen tulisi saada valita palvelut. Ainakaan lastensuojeluun valinnanvapauden ei katsota soveltuvan. Uudistuksia on suunniteltu tuotavaksi myös julkisten palvelujen yhtiöittämissä avulla.

Lapsi- ja perhejärjestöt ovat peräänkuuluttaneet hyvinvointiloikkaa, joka edistää myös kilpailukykyä. Huoli kansalaisyhteiskunnan asemasta on todellinen. Aktiivinen ja toimiva kansalaisyhteiskunta on kuitenkin hyvinvointiyhteiskunnan perusta. Taaksepäin katsottuna kansalaisyhteiskunnan aktiivisuuden ansiosta suomalainen hyvinvointiyhteiskunta on kehityksessään saavuttanut monia merkittäviä etappeja.

Lastensuojelun Keskusliitossa vuosi 2017 on monella tavalla merkittävä. Liitto täyttää 80 vuotta. Liiton toiminnassa juhluvuonna on tärkeää nostaa keskiöön lasten ja nuorten asema sekä ne toimet, joilla heidän hyvinvointiaan lisätään. Juhluvuonna tulee päätökseen myös monivuotinen Emma ja Elias -ohjelma, jonka koordinaatiotyön ansiosta keskusliiton rooli kehittämistyön tukijana, verkostojana, vaikuttajana ja osaamisen vahvistamisen tukijana on vahvistunut. Myös Itsenäisyyden juhluvuoden rahaston ohjelma Lapset ja nuoret 100-vuotiaassa Suomessa tulee päätökseen. Keskusliitto on ollut vahvassa yhteistyössä ITLAn ohjelmakokonaisuuden kanssa, jossa on erityisesti vahvistettu tietoon perustuvia käytäntöjä lasten ja perheiden palveluissa sekä hyödynnetty tutkimuksellista tietoa vaikuttamistyön tukena.

Toimintavuosi on merkittävä myös Lapsen oikeuksien sopimuksen näkökulmasta. Suomen valtio antaa raportin lapsen oikeuksien tilasta lapsen oikeuksien komitealle. Lastensuojelun Keskusliitto puolestaan kokoaa ja valmistelee vaihtoehdoisen raportin yhteistyössä laajan toimijajoukon kanssa. Vaihtoehdoisen raportin keskeisenä tehtävänä on nostaa esiin se, miten lapsen oikeuksien sopimuksen implementointi on onnistunut ja miten lapsen oikeudet tulevaisuudessa toteutuvat entistä paremmin suomalaisessa yhteiskunnassa.

Lastensuojelun Keskusliitto on aikanaan perustettu edistämään lapsen oikeuksien toteutumista sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Tämä on kautta aikain edellyttänyt tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Vaikuttamistyö, osaamisen vahvistaminen ja kehittämistyö ovat merkityksellisempiä yhdessä tehtyinä. Juhluvuonna katsotaan menneisyyden lisäksi tulevaan. Lasten oikeuksien edistäminen ja lasten suojelutyön kehittäminen edellyttävät pitkäjänteistä työtä. Keskusliiton tehtävänä on huolehtia, etteivät lasten asiat jää taka-alalle, vaan pysyvät poliittisen mielenkiinnon kohteena.

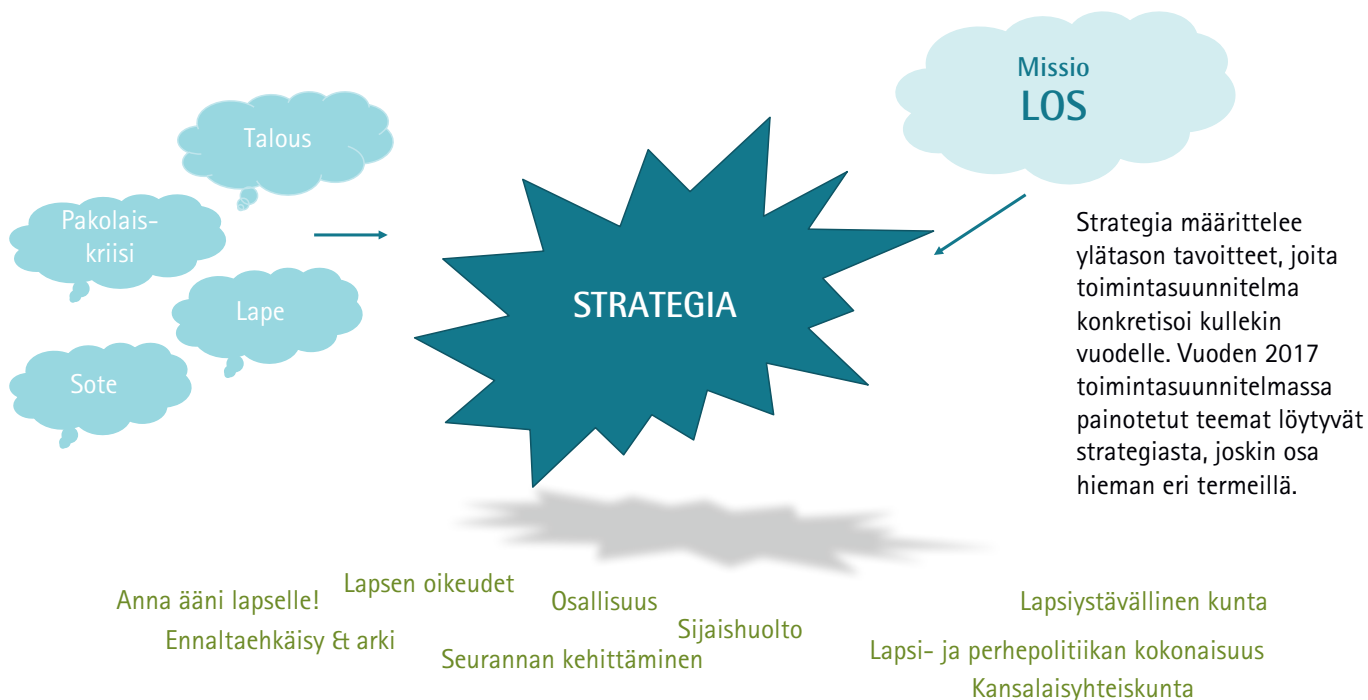
Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyön perusta on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Vaikuttamistyön keskeisenä tavoitteena on, että lapsi- ja perhevaikutukset huomioidaan kunnallisissa, valtiollisissa ja kansainvälisissä päätöksissä. Lisäksi tavoitteena on, että lapsen etu saa käsitteenä entistä selkeämmän sisällön ja että lapsen etu tulee huomioiduksi hallitusohjelman toteuttamisessa.

Erityistä huomiota kiinnitetään sellaisten lasten asemaan, joiden kohdalla lapsen oikeudet ja hyvinvointi eivät tule riittävästi huomioiduiksi. Keskusliitto puolustaa kaikkien lasten oikeuksien toteutumista yhdenvertaisesti. Lausunnoissa ja kannanotoissa tuodaan esille erityisesti lapsen oikeuksien sopimuksen velvoittavuus, lapsen edun ensisijaisuus ja lapsivaikutusten arviointi.

Lastensuojelun Keskusliiton Lapsi 2018 -strategia asettaa toiminnan tavoitteille peruslähdekohdat, joita toimintasuunnitelmassa konkretisoidaan. Strategiassa kuvattujen toiminnan periaatteet lapsen etu, yhteistyö ja rohkeus ovat myös vuoden 2017 toiminnan perustana. Toimintaympäristössä on tapahtunut strategian valmistumisen jälkeen nopeasti suuria muutoksia. Vuoden 2017 toiminnan tavoitteissa näkyy näiden muutosten mukanaan tuomia sisältöjä, jotka kuitenkin kytkeytyvät strategiisiin tavoitteisiin luontevasti. Muuttuvaa kenttää seurataan aktiivisesti ja muutoksia pyritään myös ennakoimaan.

Hyvä seuranta parantaa vaikuttamistyön vaikuttavuutta, kun ajassa liikkuvista treندهistä saadaan kiinni ajoissa ja löydetään oikeat hetket, jolloin viestiä tärkeistä teemoista. Toimialan sekä oman vaikuttavuuden seuranta parannetaan keskusliitossa

Toimintasuunnitelma 2017

Kuva 1. Toimintasuunnitelman suhde strategiaan

tulevana vuonna muun muassa kehittämällä mediaseurantaa ja -analyysijä. Seurannan ja ennakkoinnin kehittämistyössä haetaan vinkkejä muilta toimijoilta benchmarkingin kautta. Tarvittaessa haetaan uusia kumppaneita vaikuttavuuden seurantaan.

Vuonna 2017 LSKL:n vaikuttamistyössä nostetaan esille aktiivisen kansalaisyhteiskunnan merkitystä ja järjestöjen roolia lasten ja perheiden hyvinvoinnin luomisessa. Yhtenä keskeisenä areenana on lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma. Järjestöjen yhteinen vaikuttamistyö jatkuu muun muassa Sote- ja Lape -muutosten lomassa lapsen ja perheen hyvinvointia ja hyvää arkea tukevien palveluiden, lapsivaikutusten arvioinnin sekä lapset huomioivan yhteiskunnallisen päätöksenteon edistämiseksi.

Viestejä ja termejä koordinoidaan, jotta puhutaan samoista asioista samalla tavalla yhtä aikaa, jolloin aiheet nousevat varmemmin esille ja työ on vaikuttavampaa. Ulostulojen ei välttämättä tarvitse olla yhteisiä, kunhan termeistä ja ajoituksesta on sovittu yhteisesti.

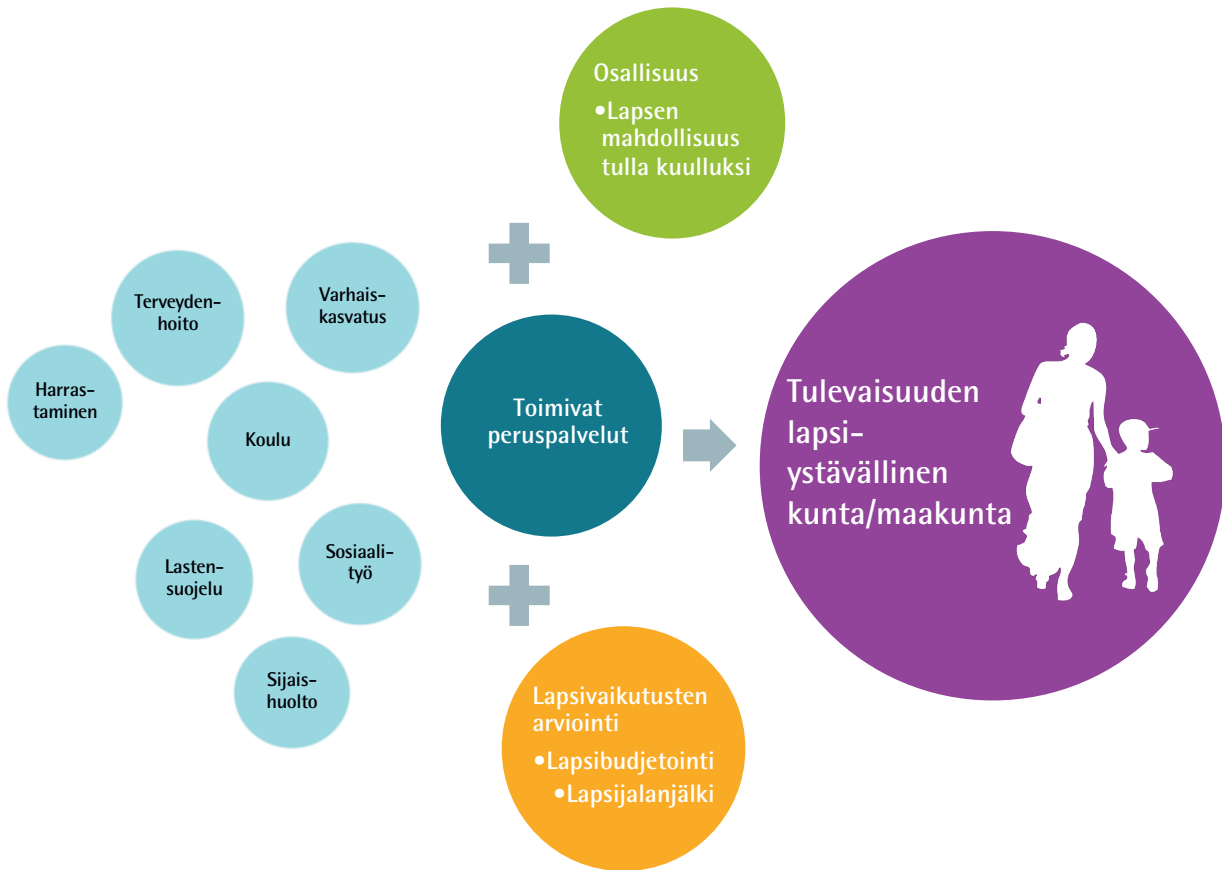
Kuva 2. Järjestöt ovat vahvempia yhdessä

Vaikuttamistyössä kiinnitetään huomiota siihen, että tavoitteet on asetettu konkreettisesti ja toteuttamiskelpoisesti. Mahdollisuuksien mukaan asetetaan myös numeerisia, mitattavia tavoitteita. Tavoitteiden toteutumista seurataan pitkäjänteisesti myös suunnittelukauden ulkopuolella.

Vaalivaikuttaminen

Vuonna 2017 vaikuttamistyötä keskitetään erityisesti kunta- ja maakuntavaalien ympärille. Vaikuttamistyössä painotetaan tällöin aitoa halua vaikuttaa lasten asioihin myös vaalikauden ulkopuolella sekä lapsuuden arvokkuutta itsessään, ei vain investointina. Vaaliteemana on Anna ääni lapselle, joka korostaa lapsen oikeutta vaikuttaa omiin asioihinsa ja aikuisten velvollisuutta ottaa lapsi huomioon. Tulevaisuuden lapsiystävällinen kunta ja maakunta luovat tilaa lasten osallisuuden ja äänen kuulemiselle sekä lasten ja perheiden vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiselle yhteiskunnassa. Keskusliitto nostaa vaalivaikuttamistyössään esiin keinoja ja konkreettisia työkaluja lapsivaikutusten sekä etu- että jälkikäteiseen arviointiin ja lapsibudjetoointiin kunnissa.

Vaalivaikuttamisen keskiössä on myös laadukkaiden perus- ja erityispalveluiden rooli hyvinvoinnin varmistamisessa. Lapsuuden kivijalkaa rakentavat laadukkaat peruspalvelut ja lapsiin investoiminen. Tärkeänä asiana hyvinvointikuilun estämisessä on kunta- ja maakuntatasojen saumaton yhteen toimiminen. Keskusliitto pyrkii huolehtimaan, että lapset ovat mukana myös sote-puheessa, eikä muutosten keskellä unohdeta jo saavutettuja hyviä asioita ja kehityskulkuja.

Kuva 3. Lapsuuden rakennusoppi

Lastensuojelun Keskusliitto on laatinut Lapsi 2018 -strategiavuosille vaikuttamistyön suunnitelman keskeisimmistä vaikuttamistyön tavoitteista.

Ennaltaehkäisy ja arki

Lasten ja perheiden arkielämään kohdistuvan vaikuttamistyön tavoitteena on tuoda esille toimivien, yhtäläisesti saatavilla olevien peruspalveluiden merkitystä ja vaikuttaa siihen, että arjen haasteista aiheutuvia ongelmia sekä hyvinvointia uhkaavien tekijöiden ylisukupolvista periytyvyyttä voidaan ehkäistä mahdollisimman varhain. Keskusliitto vaikuttaa varhaiskasvatusta koskevaan lainsäädäntöön sekä seuraa kasvatus- ja koulutussektoriin kohdistuneiden leikkausten vaikutuksia erityisesti lasten yhdenvertaisuuden ja hyvinvoinnin näkökulmista. Keskusliitto on mukana kehittämässä perhekeskustointia, tuoden erityisesti esille järjestöjen tekemän työn merkittävyyttä ja roolia lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin vahvistajana.

Lisäksi ennaltaehkäisyn osalta vaikutetaan lasten kaltoinkohtelun ehkäisyyn, alkoholilainsäädäntöön ja edistetään maahanmuuttajien kotoutumista tukevien käytäntöjen ja rakenteiden toteutumista.

Kuva 4. Vaikuttamistyön suunnitelman painopisteet

Lapsen tarpeita vastaava sijaishuolto

Keskusliitto vaikuttaa siihen, että sijaishuollon kysymykset huomioidaan kokonaisvaltaisesti kansallisessa lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistyössä ja kansallisen ohjauspolitiikan vahvistamisessa. Vaikuttamistyössä korostetaan, että sijaishuollon tulee sekä järjestelmänä että käytännön toteutuksena vastata lapsen tarpeisiin ja kunnioittaa lapsen oikeuksien maksimaalista toteutumista. Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötä laadukkaana ja väkivallattoman sijaishuollon mahdollistamiseksi.

Lasten ja nuorten osallisuus

Tavoitteena on lisätä yhteiskunnallista tietoisuutta lasten ja nuorten osallisuudesta ja osallistumisoikeuksista. Lisäksi tavoitteena on aktiivisesti tukea jäsenyhteisöjen omia osallisuustoimintoja ja -hankkeita erityisesti pienten lasten osallisuuden vahvistamiseen liittyen. Lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten osallisuutta halutaan edelleen vahvistaa tukemalla kokemusasiantuntijatoimintaa. LSKL:n omassa toiminnassa kiinnitetään huomiota siihen, että lasten ja nuorten näkemykset ja mielipiteet tulevat mahdollisuuksien mukaan kuulluksi ja huomioituksi esimerkiksi lausunnoissa ja kannanotoissa.

Lapsi ja perhepolitiikan kokonaisuudessa vaikutetaan lapsi- ja perhepalveluiden kokonaisuuteen, lapsiin suoraan tai välillisesti liittyvissä oikeudellisissa kysymyksissä lapsen edun ensisijaisuuden huomioimiseen, riittävien etuisuuksien turvaamiseen, lapsivaikutusten arvioinnin toteutumiseen sekä lasten ja perheiden oman toimijuuden vahvistamiseen.

Lastensuojelun Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötä myös turvapaikanhakija- ja pakolaislasten oikeuksien puolustamisessa. Suomessa on edelleen vähän pakolaisia. Turvapaikanhakijoiden määrä on pysytellyt melko tasaisena ollen vuosittain 3000–4000 paikkeilla. Hakijamäärä kasvoi hetkellisestä lähes kymmenkertaisesti, mutta vuoden 2016 aikana määrät jälleen vähenivät.

Osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen

Keskusliiton rooliin kuuluu avustaa muita lapsi- ja perhealan toimijoita ja vahvistaa myös heidän osaamistaan yhteisellä toimintakentällä. Jotta keskusliitto pystyy toimimaan tässä roolissaan, sen asiantuntijoiden on seurattava toimialaa herkällä korvalla ja vahvistettava myös omaa osaamistaan aktiivisesti. Vuonna 2017 pinnalla ovat erityisesti lastensuojelu sote-uudistuksessa, maahanmuuttotilanne sekä digitalisaation mukanaan tuomat uudet haasteet ja mahdollisuudet lasten ja perheiden hyvinvointia edistävässä työssä.

Kuva 5. Sisäinen ja ulkoinen osaamisen kehittäminen

Lastensuojelun Keskusliiton järjestämät koulutukset kokoavat vuosittain yhteen useita satoja asiantuntijoita. Tavoitteena on tarjota heille ajankohtaista tietoa lastensuojelusta sekä lasten ja perheiden arjesta ja hyvinvoinnin vahvistamisesta sekä ajankohtaisista osaamiseen liittyvistä teemoista. Lastensuojelun kesäpäivät järjestetään kesäkuussa Kotkassa ja valtakunnalliset lastensuojelupäivät Helsingissä syyskuun lopussa. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden päivää vietetään helmikuussa.

Vuoden aikana jatketaan digitalisaatioon liittyvien teemojen, kestävän kehityksen periaatteiden sekä erityisesti sote-muutoksen aiheuttamien uudenlaisten osaamistarpeiden täydentymistä koulutusten, seminaarien ja tiedon tuottamisen muodoissa. Kestävällä kehityksellä tarkoitetaan tässä yhtä lailla sosiaalista ja taloudellista kuin ympäristönkin kestävää kehitystä. Kestävä talous on edellytys sosiaalisesti kestäväälle kehitykselle.

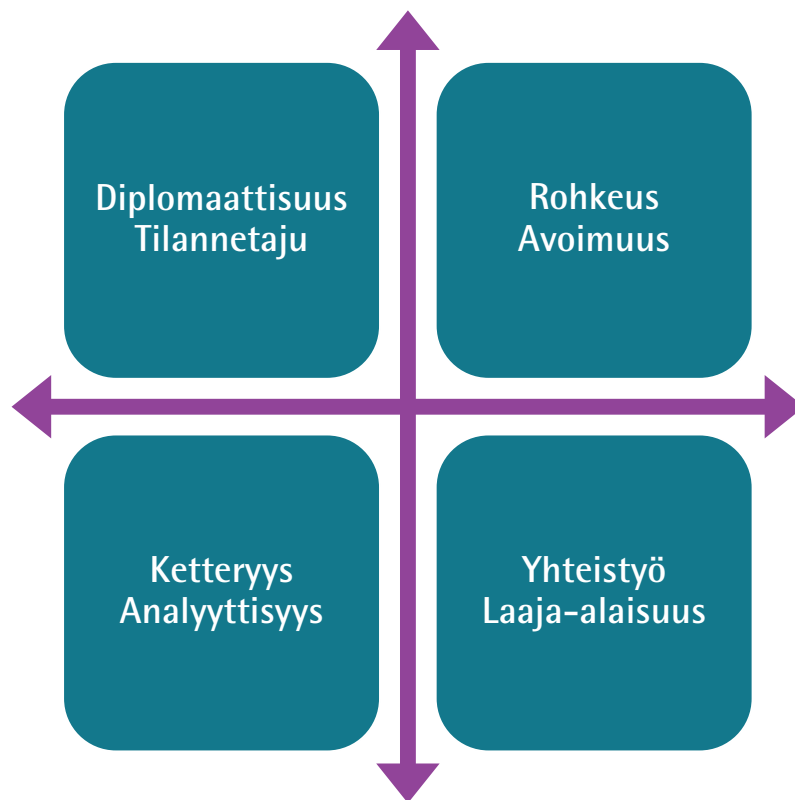
Lastensuojelun Keskusliiton sisäisen osaamisen kehittäminen on edellytys ulkoiselle osaamisen vahvistamiselle. Vuoden aikana vahvistetaan sisäistä osaamista ja siihen liittyen arvo- ja tietopohjaa erityisesti digitalisaation ja käynnissä olevan toimintaympäristön muutosten edellyttämällä osa-alueilla.

Maahanmuuton aiheuttamat muutostarpeet palvelujärjestelmässä koskettavat edelleen entistä selvemmin kaikkia toimijoita. Keskusliitto pitää keskustelua yllä yhdessä muiden järjestöjen kanssa ja on muun muassa mukana, kun edustajien osaamiselle ollaan luomassa valtakunnallinen perusta toteuttamalla koulutusohjelma valtionrahoitteisena kansanopistokoulutuksena.

Asiantuntijuus Lastensuojelun Keskusliitossa

Toimintaympäristön muuttuessa myös asiantuntijuus Lastensuojelun Keskusliitossa elää muutoksessa. Tämän hetken asiantuntijuuteen kuuluvat uusina taitoina muun muassa valmius toimia sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa, taito viestiä selkeästi, tiiviisti ja visuaalisesti sekä joustavuus ja kyky omaksua uusia toimintatapoja ja -ympäristöjä. Asiantuntijalta kaivataan myös rohkeutta ja avoimuutta osallistua julkiseen keskusteluun, kuitenkin diplomaattisuutta unohtamatta.

Keskusliiton sisäisessä koulutuksessa huomioidaan nämä vaatimukset. Koulutusta järjestetään muun muassa esiintymisestä ja vaikuttajaviestinnästä.

Kuva 6. Asiantuntijuus 2017 -nelikenttä

Työyhteisön kehittäminen

Keskusliitossa on aloitettu vuonna 2016 työyhteisön kehittäminen otsikon ”Maailman ihanin työpaikka” alla. Henkilöstö visioi yhteisessä työpajassa, millainen työpaikka keskusliiton tulisi olla ja vuonna 2017 toimia suunnataan tämän perusteella muun muassa tilaratkaisuiden, kokouskäytäntöjen ja vaikuttamisen rakenteiden kehittämiseen.

Maailman ihanin työpaikka

Lastensuojelun Keskusliitto on...

Innostava

Olemme myönteisiä uudistuksille. Käytämme työaikaamme ideointiin: innovaatiot uudistavat. Työtilamme, kokouksemme ja ajankäyttömme edistävät luovuutta. Kalentereissamme on tilaa vapaalle ajattelulle. Meidät tunnetaan Lastensuojelun Innovaatiokeskuksena!

Kannustava

Kannustamme toisiamme onnistumisissa ja epäonnistumisissa. Emme etsi syyllisiä. Rohkaisemme jakamaan mielipiteitä. Palkitsemme tasapuolisesti. Huomioimme toisiamme ja luomme yhdessä myönteistä ilmapiiriä!

Hauska

Pidämme kiinni yhteisistä lounas- ja kahvihetkistä ja kysymme kaverin mukaan. Nauramme yhdessä, emme selän takana! Kehumme toisiamme, emme puukota selkään! Rekrytoimme hyviä tyyppejä. Olemme positiivisia, tsemppaavia ja vieraanvaraisia.

Joustava

Kunnioitamme vanhoja tapoja, mutta uskallamme innostua uusista ja muuttua. Uskomme, että erilaiset työtavat voivat johtaa hyvään lopputulokseen. Työaikamme on joustava ja mahdollistaa etätöitä. Kohtaamme toisemme ja eri elämäntilanteemme ymmärryksellä.

Osaava

Tuemme ja arvostamme jokaisen osaamista. Perehdymme asioihin, vahvistamme osaamistamme ja jaamme sitä työyhteisössä ja sen ulkopuolella. Toimimme aktiivisesti yhteistyössä muiden kanssa, sillä yhdessä olemme enemmän kuin yksin.

Avoim

Jaamme tietoa avoimesti, aktiivisesti ja ketterästi. Kuvaamme päätöksemme selkeästi, läpinäkyvästi ja perustellen. Kuuntelemme ja keskustelemme, olemme avoimia myös kriittisille näkökulmille. Kokouksissa käytämme erilaisia työtapoja.

Oikeudenmukainen

Kohtelemme kaikkia reilusti, oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti työtehtäviin, asemaan tai työsuhteen keston katsomatta. Työpaikkamme on syrjinnästä vapaa alue. Osallistumisen ja vaikuttamisen rakenteemme ovat selkeät ja niitä kehitetään aktiivisesti.

Keskusliitto on lisäksi mukana Väestöliiton Perheystävällinen työpaikka -ohjelmassa. Vuoden 2017 aikana ohjelmassa edetään alkukartoituksesta toteutusvaiheeseen ja valitaan toimenpiteet työyhteisön ja organisaation perheystävällisyyden kehittämiseksi.

Työsuojelutoimikunta edistää aktiivisesti työhyvinvointia keskittyen varsinkin työergonomian parantamiseen.

Emma & Elias -ohjelman koordinointi vuonna 2017: Hyvien käytäntöjen juurruttaminen ja levittäminen

RAY:n rahoittaman Emma & Elias -ohjelman (2012–2017) päämääränä on ollut edistää lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia. Ohjelman avulla on haluttu löytää, vahvistaa ja monipuolistaa yleishyödyllisille järjestöille soveltuvia toimintatapoja lasten ja heidän perheidensä terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Ohjelmassa on keskitytty yläkouluikäisten (15 vuotta) ja sitä nuorempien lasten kasvuolosuhteiden parantamiseen. Ohjelman toiminnallisesta koordinaatiosta on vastannut Lastensuojelun Keskusliitto. Keinoina ovat olleet kehittämistyön ja toiminnan tuki, verkostoiminen, osaamisen vahvistaminen, viestintä, vaikuttamistyö sekä arviointi ja tutkimus.

Vuosi 2017 on Emma & Elias -ohjelman viimeinen vuosi. Koordinaatio keskittyy tukemaan hankkeiden ja toimintojen tulosten juurruttamista ja levittämistä niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin. Ohjelman oma seminaari järjestetään Finlandia-talossa 7.-8. helmikuuta ja ohjelma on vahvasti esillä myös keskusliiton kesä- ja lastensuojelupäivillä. Eri puolilla Suomea järjestetään myös aamukahvitilaisuuksia. Loppuseminaari pidetään Lapsen oikeuksien päivänä Hämeenlinnassa yhteistyössä Hämeenlinnan kaupungin Lasten ja nuorten ääni 100-vuotiaassa Suomessa -hankekokonaisuuden ja ITLA:n kanssa. Seminaarin yhteydessä julkaistaan ohjelman teemoihin ja tavoitteisiin liittyvä tietokirja, jossa kootaan yhteen tietoa ja kokemuksia järjestötoimijoista perheiden ja lasten tukena. Ohjelman kehittämistyön kaikki tuotokset kootaan yhteen omaksi verkkosivustoksi.

Ohjelman hankkeet ja toiminnot kokoontuvat kolmeen verkostotapaamiseen ja teemaryhmät (7) kokoontuvat 3-6 kertaa. Teemaryhmät tuottavat yhteisiä seminaareja ammattikorkeakoulujen opiskelijoille sekä sisältöä ohjelman isoihin seminaareihin ja aamukahville. Kuntavaalien vaikuttamistyöhön lähdetään teemoilla lapsi, vanhemmuus ja arki sekä järjestöjen tarjoama toiminta ja tuki.

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Koska tiedetään, että investoinnit lapsiin ja nuoriin tuottavat paremmin kuin mitkään muut yhteiskunnalliset investoinnit, on keskusliitto mukana suunnittelu- ja kehittämistyöryhmissä, joiden tavoitteena on käynnistää uudenlaisia toimia, joiden avulla saadaan vähennettyä lapsi- ja perhepalvelujen kustannuksia. Yhtenä kehittämis- ja yhteistyöverkostona on lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen vaikuttavuusinvestointi-hankkeessa.

Itsenäisyyden juhluvuoden rahaston hanke Lapset ja nuoret 100-vuotiaassa Suomessa on päättymässä toimintavuoden aikana ja hankkeen tulosten implementoinnista keskusliiton työhön huolehditaan tarvittavilta osin.

LOS-asiat ja raportointi

Lastensuojelun Keskusliiton rooli ihmisoikeuksien, lapsen oikeuksien ja lapsen oikeuksien sopimuksen tunnetuksi tekemisessä on ollut muiden toimijoiden osaamista ja asiantuntemusta yhdistävä. Keskusliitto kokoaa YK:n lapsen oikeuksien komitealle vaihtoehtoiden raportin kansalaisyhteiskunnan näkemyksistä liittyen lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumiseen. Suomen valtion määräaikaisraportin määräaika on heinäkuussa ja vaihtoehtoinen raportti lähetetään komitealle loppuvuodesta 2017.

Yhteistyö

Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi yhteistyötä jäsenjärjestöjen ja muiden järjestötoimijoiden kanssa: tarkoitus on luoda pohjaa ja edellytyksiä tulevalle lapsen oikeuksien sopimuksen järjestöraportoinnille ja kuulemiselle. Vuorovaikutuksellista yhteistyötä järjestö- ja viranomaistoimijoiden kanssa lisätään ja samalla kootaan yhteen kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden tarjoamaa tietoa liittyen lapsille ihmisoikeussopimuksissa turvattujen oikeuksien ja erityisesti lapsen oikeuksien sopimuksen tunnetuksi tekemiseksi laajalle yleisölle.

Viestintä

Keskusliitto on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä rahoitusta LOS-viestinnän toteuttamista varten. LOS-viestinnän tavoitteena on Lapsen oikeuksien sopimuksen tunnettuuden lisääminen Suomessa. OKM:n ja osin oman rahoituksen turvin toteutetaan myös yhteistyötä LOS-viestintäverkoston kanssa. Käytännössä se tarkoittaa LOS-viestinnän suunnittelua ja toteutusta vuosittain valittavan viestintäteeman mukaisesti LOS-viestintäverkoston kesken. Vuoden 2017 viestintäteema on yhdenvertaisuus. Lisäksi kehitetään ja ylläpidetään lapsenoikeudet.fi-sivustoa.

Lähialueyhteistyö

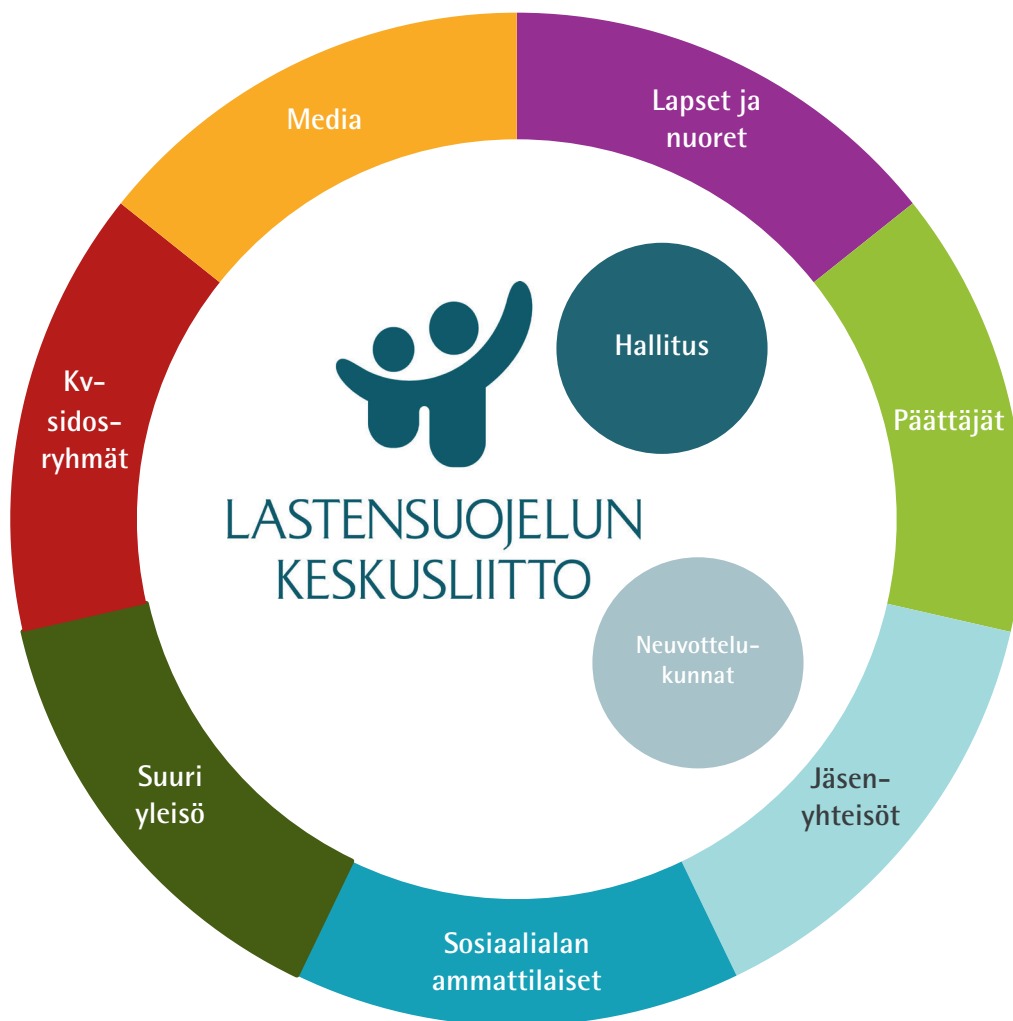
Vuonna 2014 käynnistyi lähialueyhteistyön hanke, jonka strategisena tavoitteena oli luoda Petroskoin kaupungin lastenkodeista itsenäiseen elämään siirtyville nuorille äideille palvelujärjestelmä, jonka avulla heitä on mahdollista tukea kokonaisvaltaisesti sekä lapsen hoidossa, että yhteiskuntaan sijoittumisessa. Tukemalla äitejä varmistetaan lapsen hyvinvointi sekä ehkäistään riskiä lapsesta luopumiseen tai lapsen hylkäämiseen. Hanke on saanut tukea 7:nde Marsin säätiöltä ja on suunniteltu jatkamaan vuoteen 2016.

Koordinaatio ja verkostot

Lastensuojelun Keskusliiton toiminnan tarkoituksena on vahvistaa ja edistää lasten suojelun alueella järjestöjen ja muiden yhteisöjen yhteistoimintaa. Keskusliitto verkostoi toimijoita perustehtävänsä lapsen oikeuksien toteutumisen edistymiseksi lapsen yksilöllisen elämän, valtion ja kuntien sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tasoilla.

Verkostoiminen tarkoittaa jäsenyhteisöjen keskinäistä sekä heidän kanssaan tehtävää yhteistyötä. Keskusliitto toimii verkostoissa välittäjän, koordinoijan ja yhteistyön muotojen tarjoajana. Vuoden aikana tarjotaan koordinaatiota ja verkostoja jäsenyhteisöjen keskinäiselle yhteistyölle kunta- ja järjestöjäsenille, luodaan uusia kumppanuuksia ja tarkastellaan Lastensuojelun Keskusliiton roolin kehittymistä kunta- ja maakuntautuudistuksen lomassa.

Jäsenyhteistyötä ja jäsenviestintää kehitetään vuonna 2017 koordinoimalla sitä enemmän yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Jäsenten odotukset keskusliittoa kohtaan saattavat olla muuttuneet esimerkiksi omien resurssien ja aikataulujen kiristyessä, joten keskusliiton tulee kartoittaa ja kehittää jäsenpalveluitaan. Mahdollisia tarjottavia palveluita voivat olla viestintätöypajat, mediaseurantakatsaukset ja näkyvyyden tarjoaminen jäsenille keskusliiton viestintäkanavissa.

Kuva 7. Lastensuojelun Keskusliiton sidosryhmät

Ohjelmallisen kehittämisen koordinointi

Lastensuojelun Keskusliitossa on kehitetty Ohjelmallisen kehittämisen koordinointi -malli Raha-automaattiyhdistyksen Emma & Elias -ohjelman koordinoinnin aikana. Ohjelmallisessa kehittämisessä toiminnan tavoitteet määritellään kussakin ohjelmassa. Ohjelmassa toimii yleensä useita kehittämishankkeita/-toimintoja, jotka yhdessä ja erikseen tuottavat ohjelman tulokset. Koordinoinnin tavoitteet taas määrittyvät ohjelman tavoitteiden ja tarpeiden mukaisesti. Kehitetystä koordinaatio-mallissa keskeistä on toimijoiden kehittämisverkosto, jonka kautta toimijat saavat tukea kehittämistyölleen, ideoivat uusia innovaatioita ja verkostoituvat valtakunnallisesti. Koordinoinnin tehtävä on varmistaa tulosten saavuttaminen. Kehitetty malli mahdollistaa tulevaisuudessa erilaisten kehittämiskokonaisuuksien laadukkaan koordinoinnin. Emma & Elias -ohjelmassa mukana olleet hankkeet ja toiminnot toivovat jatkossakin verkoston koordinointia ja suunnitelmallista tukea kehittämistyölleen. Yksi mahdollisuus on kiinnittää ensimmäisen vaiheen hankkeet 2017 käynnistyvään Lapsi- ja perhepalveluiden (LAPE) kärkihankkeen Matalan kynnyksen palveluiden verkostoiminen -osahankkeeseen (Perhekeskustoimintamalli) ja rakentaa koordinaatiota järjestöjen Perhekeskustoimijoiden kesken.

Neuvottelukunnat

Lastensuojelun neuvottelukunta, ehkäisevän työn neuvottelukunta ja lastensuojelun toimeenpanon neuvottelukunta jatkavat toimintaansa vuonna 2017. Neuvottelukuntien tehtävänä on varmistaa keskusliiton yhteys jäseniinsä ja lasten suojelun arkeen sekä edistää alan verkostoitumista ja uusimman tiedon välittämistä. Lapsen oikeuksien sopimus ja kansainväliset kysymykset ovat läpileikkaavina teemoina kaikissa neuvottelukunnissa. Myös lasten osallisuuden edistäminen on osa kaikkien neuvottelukuntien toimintaa. Neuvottelukunnat on koottu Keskusliiton hallituksen päätöksellä ja ne kokoontuvat 3–4 kertaa vuodessa.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälistä yhteistyössä tehdään useissa verkostoissa. Kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on Lapsi 2018 -strategian mukaisesti vaikuttaminen, osaamisen vahvistaminen, kehittäminen ja verkostoiminen.

Eurooppalaisella tasolla edistetään lapsiasioita pohjoismaisesta näkökulmasta, kansainvälisen yhteistyön kautta viedään osaamista ja kansallista näkökulmaa yhteiseen kehittämiseen ja vastaavasti tuodaan kansainvälistä osaamista ja kokemusta kansalliselle tasolle mm. koulutustilaisuuksiin kutsuttavien puhujien ja erilaisten kehittämisprojektien muodossa. Vuoden aikana edelleen kehitetään kansainvälisessä yhteistyössä syntyneen tiedon ja osaamisen siirtymistä jäsenyhteisöjen verkostoon ja kansalliseen vaikuttamistyöhön.

Lähialueyhteistyö

Lastensuojelun Keskusliitto on tehnyt vaikuttavaa lähialueyhteistyötä vuodesta 1989 alkaen. Tulevan vuoden lähialueyhteistyön painopisteitä ovat lapsen oikeuksien edistäminen, tiedonvaihto sekä osaamisen vahvistaminen. Tavoitteena on luoda avoin ja monipuolinen keskustelualusta lastensuojelutyön kehittämiseksi.

Lastensuojelun Keskusliitto konsultoi jatkossakin Lasten ja nuorten hyvinvoinnin suunnitelmakonseptia Karjalassa. Keskusliitto osallistuu soveltuvin osin Venäjällä käynnisteillä olevaan lastensuojelulain aikaansaamiseen tähtäävään työhön sekä aiheeseen liittyviin seminaareihin. Yhteistyön vahvistamiseksi on suunniteltu konferenssin järjestämistä Moskovassa.

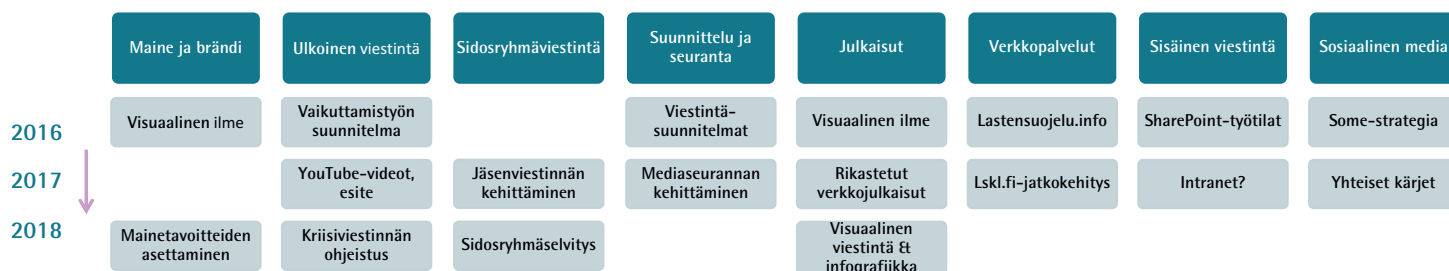
Vuonna 2016 perustettu valtakunnallinen Venäjä-työryhmä jatkaa toimintaansa ja kokoontuu kahdesti vuodessa. Työryhmän tavoitteena on tiivistää yhteistyötä lähialueyhteistyötä tekevien ja siitä kiinnostuneiden järjestöjen kanssa. Työryhmän tarkoituksena on tarjota tuoretta tietoa Venäjän lastensuojelun kentältä sekä edistää työryhmän jäsenten verkostoitumista ja tiedonkulkua.

Seuranta ja arviointi

Toiminnan arviointia tehdään suhteessa Lapsi 2018 -strategiaan. Vaikuttamistyön toteutumista ja viestinnän vaikuttavuutta arvioidaan seuraamalla ja analysoimalla vaikuttamistyön suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä mediaseurannan avulla.

Sisältötyötä arvioidaan toimintaa tukevien rakenteiden kautta kuten johtoryhmässä, hallituksessa sekä yhdessä jäsenyhteisön kanssa.

Osaamisen vahvistamisen, kehittämisen ja verkostoitumisen osalta kootaan määrällistä tietoa tilaisuuksien ja tapahtumien yhteydessä osallistujista sekä arviointia toiminnan hyödyllisyydestä osallistujien näkökulmasta.

Kuva 8. Viestinnän aikajana

Viestintä ja tietopalvelu

Viestintää toteutetaan vuonna 2016 laaditun keskusliiton viestintästrategian mukaisesti. Viestinnän suunnitelmallisuutta ja ennakointia pyritään lisäämään kehittämällä mediaseurantaa ja julkisuusanalyysiä vuonna 2016 kilpailutetun uuden mediaseurantapalvelun pohjalta. Ulkoisen viestinnän tavoitteena paitsi vaikuttavuuden lisääminen, myös johdonmukaisen ulkoisen kuvan rakentaminen, mitä tuetaan selkeällä ja raikkaalla visuaalisella ilmeellä, tunnistettavilla julkaisuilla ja uudistetulla esitemateriaalilla.

Viestintä tukee vaikuttamistyön tavoitteita ja siten viestintää keskitetään erityisesti vaikuttamistyön keskeisiin teemoihin. Viestintäsuunnitelmassa määritellään vaikuttamistyön tavoitteiden pohjalta vuoden kärkiviestit ja niille käytettävät hashtagit. Viestinnässä ja keskeisten teemojen esiin nostamisessa tehdään yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa.

Keskusliiton asiantuntijoille järjestetään esiintymisvalmennusta. Vuonna 2016 aloitettua julkaisujen kehitystyötä jatketaan toteuttamalla rikastettuja verkkojulkaisuja ja ottamalla käyttöön uudenlaisia julkaisumuotoja.

Jäsenviestintää kehitetään ja jäsenille tarjotaan uusia viestinnän palveluita, kuten näkyvyyttä keskusliiton viestintä- ja somekanavissa ja mahdollisesti viestintätyöpaikkoja. Vuonna 2015 uusittuja verkkosivuja jatkokehitetään vastaamaan entistä paremmin jäsenyhteisöjen tarpeisiin. Verkkosivujen käytettävyydestä järjestetään arviointi. Sosiaalisen median toimintaa toteutetaan vuonna 2016 laaditun some-suunnitelman pohjalta.

Tietopalvelu tukee keskusliiton ja sen jäsenyhteisöjen taustoittamalla ja hyödyntämällä tutkittua tietoa sekä laatimalla infografiikkaa. Kirjaston kokoelmanhoitoa ja käyttöä kehitetään edelleen.

LSKL:n tiedotustoimikunta jatkaa toimintaansa muun muassa järjestämällä toimittajille koulutuksia.

Lapsen Maailma -lehti

Kuukausilehti Lapsen Maailma taustoittaa keskusliiton ohjelmatyötä sekä tukee sen tapahtumien ja tuotteiden markkinointia. Lehden levikkiä ja lukijamäärää pyritään kasvattamaan suunnittelemalla ja toteuttamalla uusia markkinointitoimenpiteitä.

Uudenlaisista markkinointitoimenpiteistä ovat esim. tekstiviesti- sekä koululaiskampanja, jossa koululaiset voivat omassa varainkeruussaan myydä lehdenirtonumeroa. Promootiokumppanina toimii edelleen Puska Promotion.

Toimintavuonna toteutetaan sekä some- että digimarkkinointia ja sähköpostimarkkinointikampanjoita. Verkkosivuille tuotetaan entistä enemmän omaa sisältöä esim. blogiyhteistyön kautta.

Lehden avustajille järjestetään tapaaminen lastensuojelupäivien yhteydessä Helsingissä. Osallistutaan lehden yhteistyökumppaneiden, esim. Aikakausmedian ja Kultti ry:n, järjestämiin tapahtumiin ja julkaisuihin.

Talous ja hallinto

Tulorahoituksen painopisteet ovat edelleen osuus Lasten Päivän Säätiön tuotoista, Lapsen Maailma -lehden tuotto sekä muiden avustusten ja varojen hankinta. Lasten Päivän Säätiön antama avustus on ollut viime vuosina noususuuntainen. Saman trendin odotetaan edelleen jatkuvan. Lapsen Maailma -lehden tuotto on ollut laskusuunnassa, joten toimenpiteitä tulojen kasvattamiseksi ja kulujen karsimiseksi jatketaan.

Omat koulutustapahtumat hoidetaan edelleen kustannustehokkaasti ja omakustannushintaan. Osanottomaksut on haluttu pitää huokeina ja siten mahdollistettu usean tahon osallistuminen.

Hankeavustukset

Keskusliitto saa RAY:n avustuspäätöksen mukaan yleisavustusta ja edelleen myös projektirahoitusta Emma & Elias -avustusohjelman koordinointiin.

Vuodelle 2016 on OKM myöntänyt projektiavustusta LOS – yhteistyörakenteet lapsen oikeuksien edistämiseksi -hanketta varten. Projektiavustusta saatiin ensi kertaa syksyllä 2014 ja rahoitus on nyt varmistunut vuoden 2017 loppuun asti.

Tavoitteena on myös panostaa uusien rahoituslähteiden etsintään, joilla mahdollistettaisiin uusien hankkeiden toteutus.

Sijoitustoiminta

Keskusliiton sijoitusten hallinnassa jatketaan pitkän tähtäimen sijoitustoimintaa maltillisella riskillä. Sijoitusten hoito on ulkoistettu. Sijoitettavat varat ovat rahastoissa ja niiden normaali-allokaatio on 50%/50% (osake/korko).

Kiinteistöhoito

Keskusliiton omistaman kiinteistön suunnitelmallisia ylläpito- ja korjaustöitä jatketaan. Käytäntö on osoittanut, että keskusliitto hyötyy merkittävästi hyvin hoidetusta ja arvostetusta kiinteistöstään.

Vuonna 2017 jatketaan kiinteistön ilmanvaihdon parantamisen suunnittelua ja lämmityksen päätelaitteiden ja putkistojen kunnan tarkastusta. Aikaisintaan vuonna 2018 pyritään varsinaiset korjaustoimet aloittamaan.

Talouden seuranta ja tietojärjestelmät

Vuonna 2016 hankittiin uusi talouden seuranta- ja raportointijärjestelmä ja talousarvion laatimisjärjestelmä, Accuna. Vuonna 2017 keskitytään uuden järjestelmän ja sen mukanaan tuomien mahdollisuuksien käyttöönottoon.

Taloushallinnon toimintojen siirtyessä enemmän sähköiseen muotoon, panostetaan keskusliitossa niiden täyteen hyödyntämiseen. Vuonna 2017 kartoitetaan kirjanpitojär-

jestelmän ja siihen liittyvien ohjelmien mahdollisuudet.

Keskusliiton yleisen IT-infrastruktuurin ja järjestelmien kehittämistä jatketaan edelleen vuonna 2017. Tavoitteena on saada käyttöön kustannustehokkaat ja tarkoituksenmukaiset laitteet, ohjelmat ja palvelut. Toiminta on vuodesta toiseen jatkuvaa, ja tärkeä osa kaiken toiminnan tehostamista.

Vuonna 2016 keskusliiton tietojärjestelmissä siirryttiin Office 365 -versioon. Samalla järjestettiin sisäisiä toimintatapoja uudelleen ottamalla käyttöön muun muassa yhteiskäyttöisiä työtiloja. O365 laajempi käyttöönotto jatkuu vuonna 2017.

Henkilöstöasiat

Keskusliitossa on tapahtunut viime vuosina paljon henkilömuutoksia eläköitymisten vuoksi. Tällaisia muutoksia ei vuonna 2017 ole odotettavissa. Perhevapailla olevien henkilöiden sijaisten työsuhteita tarkastellaan tarvittaessa. Lyhytkestoisten harjoittelupaikkojen tarjoamista opiskelijoille jatketaan.

